

EURÓPSKA ÚNIA

MANUÁL PRE INFORMOVANIE A PUBLICITU

Centrálny koordinačný orgán

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR

OBSAH

Úvod	3
Všeobecné pravidlá	4
Pravidlá pre používanie informačných opatrení	7
<i>Veľkoplošná reklamná tabuľa (panel)</i>	7
<i>Trvalá vysvetľujúca tabuľa (pamätná doska)</i>	8
<i>Pokyny pri výrobe propagačných a informačných predmetov, informačných materiálov a dokumentov</i>	10
<i>Pokyny pri označovaní majetku a spotrebného materiálu</i>	12
<i>Pokyny pri organizovaní informačných aktivít</i>	13
<i>Pokyny pre internetové stránky</i>	13
Pokyny na vytvorenie znaku EÚ a vymedzenie štandardných farieb	14

ÚVOD

Nové programové obdobie 2007 – 2013 nadväzuje na skúsenosti, ktoré sme už získali pri čerpaní prostriedkov minulého obdobia, preto považujeme za nevyhnutné využiť ich a prostredníctvom toho kvalitne nastaviť systém riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Vzhľadom na uvedené je potrebné využiť pozitívne predchádzajúce skúsenosti, zabezpečiť už spomínané odovzdávanie a využívanie nadobudnutých skúseností, ale aj zaviesť a osvojiť si nové prvky v systéme a zamerať sa na neustále skvalitňovanie procesov riadenia a koordinácie.

Snahou Centrálného koordinačného orgánu (ďalej len „CKO“) je zabezpečiť súlad, koordináciu a maximálnu synergiu medzi stratégiou Národného strategického referenčného rámca SR na roky 2007-2013 (ďalej len „NSRR“) a stratégiami jednotlivých operačných programov (ďalej len „OP“) a taktiež súlad s ostatnými strategickými dokumentmi SR, na ktoré NSRR nadväzuje. Na úrovni riadiacich dokumentov vychádza Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MVRR SR“) ako CKO z jednotného modelu riadenia NSRR zadefinovaného v Systéme riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na roky 2007 – 2013. Ten definuje štandardné postupy a aktivity záväzné pre všetky riadiace orgány a pre všetky procesy riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (ďalej len „ŠF a KF“) v súlade s platnými právnymi predpismi Európskych spoločenstiev a SR a na ktorý na nižšej úrovni nadväzujú organizačné modely jednotlivých operačných programov.

Cieľom, ktorý chce CKO prostredníctvom vydania tohto Manuálu pre informovanie a publicitu (ďalej len „manuál“) dosiahnuť, je **zadefinovanie minimálnych štandardov a jednotných postupov** v oblasti informovania a publicity o Európskej únii (ďalej len „EÚ“) a OP, záväzných pre všetky riadiace orgány a pre všetky procesy riadenia ŠF a KF. Naplnením tohto cieľa sa prispeje k tomu, aby Slovensko využilo všetky ponúkané možnosti a finančné zdroje z programov Európskej únie čo najefektívnejšie a v prospech všetkých svojich občanov.

VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ

Nová legislatíva dopĺňa a upresňuje stav z programového obdobia 2000-2006 čiže relevantné ustanovenia v Nariadeniach č. 1260/1999 a č. 1159/2000.

Vo všeobecnom nariadení Rady č. 1083/2006, Hlave VI – Riadenie, monitorovanie a kontroly, pod ktorú spadá Kapitola III, **článok 69 – Informovanie a publicita** sa uvádza, že riadiaci orgán (ďalej aj „RO“) je povinný poskytovať informácie o operačnom programe. Tieto informácie sú adresované občanom Európskej únie a prijímateľom s cieľom zdôrazniť postavenie Spoločenstva a na zabezpečenie, aby proces poskytovania prostriedkov zo ŠF a KF bol transparentný. Riadiaci orgán je zodpovedný za publicitu operačného programu a uverejnenie informácií podľa ustanovujúcich predpisov tohto nariadenia prijatých Komisiou. Ďalej len v znení nariadenie Rady č. 284/2009 zo 4. apríla 2009, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1083/2006.

Článok 5 vykonávacieho nariadenia Európskej komisie č. 1828/2006 zdôrazňuje, že v rámci realizácie projektov spolufinancovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“), Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) alebo Kohézneho fondu (ďalej len „KF“) **musí RO zaistiť širokú publicitu OP** s prihliadnutím na výšku spolufinancovania z príslušného fondu. Ďalej len v znení nariadenie Európskej komisie (ES) č. 846/2009 z 1. septembra 2009, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1828/2006.

Poskytované informácie musia pokrývať prinajmenšom nasledujúce témy:

- ⇒ Podmienky, ktoré musia potenciálni prijímateľom splniť, aby mohli získať prostriedky v rámci daného OP, t.j. podmienky poskytnutia pomoci vrátane kritérií formálnej správnosti a hodnotiacich a výberových kritérií)
- ⇒ Popis postupu hodnotenia žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku vrátane časového harmonogramu jednotlivých fáz procesu
- ⇒ Kontakt na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni na pracovníkov, ktorí sú schopní poskytnúť informácie o OP

K tomuto účelu je RO povinný využiť aspoň jedného z nasledovných partnerov spolupráce na komunikačných aktivitách, ktorý by mohol žiadateľom o NFP a prijímateľom sprostredkovať informácie:

- Štátne, regionálne a miestne orgány a rozvojové agentúry
- Obchodné a profesijné združenia
- Hospodárski a sociálni partneri
- Mimovládne organizácie
- Organizácie zastupujúce podnikateľov
- Informačné centrá pri zastupiteľstvách Európy ako aj zastúpenia Komisie v členských štátoch
- Vzdelávacie inštitúcie

Okrem uvedeného je RO povinný, podľa **článku 6 vykonávacieho nariadenia**, informovať prijímateľov, že prijatím finančných prostriedkov súčasne vyjadrujú súhlas so svojím začlenením do zoznamu prijímateľov zverejňovaným v súlade s článkom 7, ods. 2 písm. d) daného vykonávacieho nariadenia.

RO je podľa článku 7 vykonávacieho nariadenia zodpovedný za organizáciu minimálne týchto opatrení v oblasti informovania a publicity:

- a) Hlavná informačná aktivita, ktorou sa zverejní spustenie operačného programu a bude zameraná na všetky cieľové skupiny definované vo zvolenej komunikačnej stratégii RO, aj v prípade neexistujúcej konečnej verzie komunikačného plánu,

- b) Minimálne jedna veľká informačná aktivita (napr. celoštátna konferencia) za rok, ako je ustanovené v komunikačnom pláne, ktorou sa prezentujú výsledky operačného programu (programov), vrátane veľkých projektov, ak je to vhodné,
- c) Vyvesenie európskej zástavy od 9. mája na jeden týždeň pred priestory každého riadiaceho orgánu,
- d) Zverejnenie zoznamu prijímateľov v rozsahu názov prijímateľa, názov projektu a výška príspevku z verejných zdrojov pridelená na tento projekt, tak ako sú definované vo vykonávacom nariadení v čl. 7, pričom zverejnenie je požadované elektronickou, alebo inou formou. Mená účastníkov projektov ESF sa v zmysle uvedeného vykonávacieho nariadenia čl. 7 bod 2 neuvádzajú.

Stanovené opatrenia sú však minimálne, RO môže podstatne rozšíriť svoje aktivity v snahe rozšíriť informácie medzi širokou verejnosťou.

Podľa článku 8 vykonávacieho nariadenia je každý prijímateľ zodpovedný za zabezpečenie informovania verejnosti o pomoci, ktorá mu bola poskytnutá z fondov EÚ a to formou **definovaných opatrení**, ktoré si podľa typu investície vyžadujú rôzne spôsoby realizácie, konkrétne:

- 1) **Investície do infraštruktúry, stavebných činností príp. financovanie dlhodobého hmotného majetku s celkovou výškou nenávratného finančného príspevku na projekt vyššou ako 500 000 EUR vyžadujú:**

- a. ***Inštaláciu veľkoplošnej reklamnej tabule (panelu)***

- b. ***Inštaláciu trvalej vysvetľujúcej tabule (pamätnej dosky)***

V prípade, že na fyzický objekt nie je možné inštalovať trvalo vysvetľujúcu tabuľu (pamätnú dosku) tak ako je to uvedené v bode b) ods. 2 článku 8 vykonávacieho nariadenia, musia byť prijaté a realizované iné primerané opatrenia, ktoré by zabezpečili širokú publicitu pridanej hodnoty intervencie Spoločenstva.

- 2) **Pri projektoch financovaných z ESF** a v odôvodnených prípadoch tiež u projektov financovaných **z ERDF alebo z KF** musí prijímateľ zaistiť, aby účastníci takýchto projektov boli informovaní o tom, že realizovaný projekt je v rámci daného OP spolufinancovaný z príslušného fondu. Každý dokument, vrátane prezenčných listín a certifikátov o absolvovaní aktivity a iné dokumenty týkajúce sa projektu musia obsahovať vyhlásenie, že daný OP bol spolufinancovaný z ESF príp. z ERDF alebo z KF.

V prípade vzdelávacích a iných aktivít počas celej doby odporúčame na mieste realizácie aktivít projektu inštalovať **Informačnú tabuľu (plagát)**.

V článku 9 vykonávacieho nariadenia sú pre riadiace orgány a prijímateľov definované technické charakteristiky opatrení v oblasti informovania a publicity so zameraním na prijímateľov, potenciálnych prijímateľov a verejnosť nasledovne:

- a) **Znak Európskej únie** v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia a **odkaz na Európsku úniu**,

- b) **Odkaz na príslušný fond, z ktorého sa spolufinancuje projekt:**

- (i) pre ERDF: „Európsky fond regionálneho rozvoja“,
- (ii) pre ESF: „Európsky sociálny fond“,
- (iii) pre KF: „Kohézny fond“.

- c) **Vyhlásenie**, ktoré vyberie riadiaci orgán, a v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva, uprednostňuje sa heslo: „Investícia do Vašej budúcnosti“.

Znak EÚ a odkaz na EÚ a ďalšie súvisiace náležitosti musia byť vždy takej veľkosti, aby boli dostatočne výrazné, viditeľné, čitateľné a zrozumiteľné. Znak EÚ a odkaz na EÚ ako aj ďalšie súvisiace náležitosti nesmú byť nikdy menšie ako ostatné zobrazené symboly a logá.

V prípade malých propagačných predmetov sa body b) a c) neuplatňujú.

V prípade, že informačné alebo propagačné opatrenia podporujú viacero projektov spolufinancovaných z viac ako jedného fondu, odkaz na fond, ktorý je definovaný v bode b) článku 9 vykonávacieho nariadenia sa nevyžaduje, avšak v tomto prípade odporúčame použiť odkaz na štrukturálne fondy.

PRAVIDLÁ PRE POUŽÍVANIE INFORMAČNÝCH OPATRENÍ

Podľa článku 5 vykonávacieho nariadenia musí RO v súlade s komunikačným plánom (ďalej aj „KoP“) zabezpečiť, že informácie o OP sú široko odovzdávané všetkým zainteresovaným stranám, vrátane detailných informácií o nenávratných finančných príspevkoch (ďalej aj „NFP“) daného fondu. Dôraz je pritom kladený na čo najširšiu publicitu informácií o finančných možnostiach ponúkaných spoločným financovaním Spoločenstva a členského štátu prostredníctvom OP.

Podľa článku 8 vykonávacieho nariadenia je prijímateľ zodpovedný za informovanie verejnosti o podpore zo ŠF a KF, ktorá mu bola poskytnutá, pričom opatrenia na informovanie verejnosti musia zahŕňať minimálne prvky uvedené v článku 9 vykonávacieho nariadenia a sú realizované nasledovnými formami:

Veľkoplošná reklamná tabuľa (panel)

Od začatia fyzickej realizácie aktivít projektu a počas celej doby realizácie aktivít projektu prijímateľ zabezpečí vyvesenie veľkoplošnej reklamnej tabule (panelu) na mieste realizácie aktivít projektu, ktorý spĺňa tieto podmienky:

- 1) celková výška NFP na projekt presahuje 500 000 EUR,
- 2) projekt slúži na financovanie infraštruktúry alebo stavebných činností.

Povinnosťou podľa článku 8 vykonávacieho nariadenia je umiestňovať veľkoplošnú reklamnú tabuľu (panel) na dobre viditeľnom mieste realizácie aktivít projektu. Odporúčame inštalovať ju na dobre viditeľnom okraji komunikácie alebo ako označenie objektu realizácie aktivít projektu.

Na veľkoplošnej reklamnej tabuli (paneli) musia byť minimálne uvedené údaje – **technické charakteristiky** definované v článku 9 vykonávacieho nariadenia, ktoré poukazujú na spoluúčasť Európskej únie, ktoré zaberajú najmenej 25 % plochy tabule (panelu). Tieto informácie pozostávajú zo:

- a) **Znak Európskej únie** v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia a **odkaz na Európsku úniu**,
- b) **Odkaz na príslušný fond:**
  - (i) pre ERDF: „Európsky fond regionálneho rozvoja“,
  - (ii) pre ESF: „Európsky sociálny fond“,
  - (iii) pre KF: „Kohézny fond“.
- c) **Vyhlasenie**, ktoré vyberie riadiaci orgán a v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva, uprednostňuje sa heslo: „Investícia do Vašej budúcnosti“.

V súvislosti s povinným údajom uvedeným v bode 2 *Odkaz na príslušný fond* odporúčame k odkazu doplniť text vysvetľujúci spoluúčasť EÚ: „Tento projekt je/bol spolufinancovaný Európskou úniou/ERDF/ESF/KF“.

V prípade, že informačné alebo propagačné opatrenia podporujú viacero projektov spolufinancovaných z viac ako jedného fondu, odkaz, ktorý je definovaný v bode b) článku 9 vykonávacieho nariadenia sa nevyžaduje

Stanovené údaje sú však minimálne, RO môže podstatne rozšíriť definovanie povinných údajov na veľkoplošnej reklamnej tabuli prostredníctvom stanovenia v zmluve s prijímateľom príp. prostredníctvom príručky a to napríklad o:

- informáciu o dátume začatia a dátume skončenia realizácie aktivít projektu,
- výšku spolufinancovania z EÚ na projekt,
- stručnú textovú charakteristiku predmetu realizovaného projektu,
- logo operačného programu a názov riadiaceho orgánu (ak logo OP existuje),

- odkaz na internetové stránky riadiaceho orgánu príp. internetové stránky daného operačného programu,
- fotodokumentáciu zo začiatku realizácie aktivít projektu a vizualizáciu po dokončení projektu i.

Článok 5 vykonávacieho nariadenia zdôrazňuje, že v rámci realizácie projektov spolufinancovaných z fondov EÚ musí byť zaistená široká publicita OP v nadväznosti na výšku spolufinancovania z príslušného fondu. RO zabezpečí aby veľkosť veľkoplošnej reklamnej tabule (panela) a ich počet bol prispôsobený podľa výšky spolufinancovania na projekt z príslušného fondu **minimálne však od rozmerov 250 x 150 cm**. Panely musia byť vždy umiestnené na takých miestach, kde budú pre verejnosť najviac viditeľné (napr. hlavný vchod budovy, pri líniových stavbách treba umiestniť panely vždy minimálne na začiatku prvého a na konci posledného úseku, pokiaľ je predmetom projektu viacero úsekov komunikácie; podmienkou pri umiestňovaní panelov je, aby boli miesta ich umiestnenia verejne dostupné).

Keď sa realizácia aktivít projektu ukončí, veľkoplošnú reklamnú tabuľu (panel) najneskôr do 6 mesiacov od ukončenia realizácie aktivít projektu nahradí **trvalá vysvetľujúca tabuľa**.

Trvalá vysvetľujúca tabuľa (pamätná doska)

Najneskôr do 6 mesiacov od ukončenia realizácie aktivít projektu prijímateľ zabezpečí inštaláciu **Trvalej vysvetľujúcej tabule** (pamätnej dosky) **na dobre viditeľnom mieste a v dostatočnej veľkosti**, ktorá spĺňa tieto podmienky:

- 1) celková výška NFP na projekt presahuje 500 000 EUR,
- 2) projekt spočíva vo financovaní dlhodobého hmotného majetku alebo vo financovaní infraštruktúry alebo stavebných činností.

Povinnosťou podľa článku 8 vykonávacieho nariadenia je umiestňovať Trvalú vysvetľujúcu tabuľu (pamätnú dosku) na dobre viditeľnom mieste realizácie aktivít projektu, ktoré je najviac prístupné širokej verejnosti a v dostatočnej veľkosti. Tabuľa (pamätná doska) musí mať trvanlivú podobu, kde odporúčanými materiálmi môžu byť napr. leštený kameň, sklo, bronz, iný kov, plast a pod. Prijímateľ by mal umiestniť pamätnú dosku prednostne na hmotnom výsledku projektu. Odporúčame preto inštalovať ju napr. na novopostavených či zrekonštruovaných objektoch, ktoré sú prístupné širokej verejnosti a to na vhodnom a viditeľnom mieste (napr. priečelie budovy, inštitúcie, školiace stredisko, objekt slúžiaci na podnikanie, most, stanica, ulica atď.), tak, aby nenarušila ráz a charakter projektu, najmä s ohľadom na historické a stavebné prvky. Keď technicky nie je možná takáto inštalácia, prijímateľ umiestni pamätnú dosku na iné vhodné miesto v bezprostrednom okolí (napr. samostatný stĺpik s pamätnou doskou).

V prípade, že nie je možné inštalovať trvalo vysvetľujúcu tabuľu (pamätnú dosku) tak ako je to uvedené v bode b) ods. 2 článku 8 vykonávacieho nariadenia, musia byť prijaté a realizované iné primerané opatrenia, ktoré by zabezpečili širokú publicitu pridanej hodnoty intervencie Spoločenstva.

Trvalá vysvetľujúca tabuľa (pamätná doska) musí byť inštalovaná bezprostredne po odstránení veľkoplošnej reklamnej tabule (panelu) a visieť musí najmenej po dobu piatich rokov od ukončenia realizácie projektu.

Na trvalej vysvetľujúcej tabuľi (pamätnej doske) musia byť uvedené minimálne tieto údaje – **technické charakteristiky** definované v článku 9 vykonávacieho nariadenia, ktoré poukazujú na spoluúčasť EÚ a zároveň **informácie o druhu a názve projektu**, ktoré zaberajú najmenej 25% plochy tabule (dosky). Tieto údaje pozostávajú zo:

1. **Znak Európskej únie** v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia a **odkaz na Európsku úniu**,
2. **Odkaz na príslušný fond:**
  - a. pre ERDF: „Európsky fond regionálneho rozvoja“,
  - b. pre ESF: „Európsky sociálny fond“,
  - c. pre KF: „Kohézny fond“.
3. **Vyhlásenie**, ktoré vyberie riadiaci orgán a v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva, uprednostňuje sa heslo: „Investícia do Vašej budúcnosti“.
4. **Druh a názov projektu** (napr. „dopytovo-orientovaný projekt“, „individuálny projekt“)

V súvislosti s povinným údajom uvedeným v bode 2 *Odkaz na príslušný fond* odporúčame k odkazu doplniť text vysvetľujúci spoluúčasť EÚ: „Tento projekt je/bol spolufinancovaný Európskou úniou/ERDF/ESF/KF“.

V prípade, že informačné alebo propagačné opatrenia podporujú viacero projektov spolufinancovaných z viac ako jedného fondu, odkaz, ktorý je definovaný v bode b) článku 9 vykonávacieho nariadenia sa nevyžaduje

Stanovené údaje sú však minimálne, RO môže podstatne rozšíriť definovanie povinných údajov na trvalej vysvetľujúcej tabuli prostredníctvom stanovenia v zmluve s prijímateľom príp. prostredníctvom príručky a to napríklad o:

- informácia o dátume začatia a dátume skončenia realizácie aktivít projektu,
- výšku spolufinancovania z EÚ na projekt,
- stručnú textovú charakteristiku predmetu realizovaného projektu,
- logo operačného programu a názov riadiaceho orgánu (ak logo OP existuje),
- odkaz na internetové stránky riadiaceho orgánu príp. internetové stránky daného operačného programu,
- výška poskytnutého príspevku,
- fotodokumentácia zo začiatku realizácie aktivít projektu a vizualizáciu po dokončení projektu a i.

Článok 5 vykonávacieho nariadenia zdôrazňuje, že v rámci realizácie projektov spolufinancovaných fondov EÚ musí byť zaistená široká publicita OP v nadväznosti na výšku spolufinancovania z príslušného fondu. Trvalá vysvetľujúca tabuľa (doska), v zmysle článku 8 vykonávacieho nariadenia má byť inštalovaná v dostatočnej veľkosti. RO zabezpečí, aby jej veľkosť bola prispôbená výške spolufinancovania z príslušného fondu **minimálne** však v rozmeroch **20 x 30 cm**.

Informačná tabuľa

Podľa článku 8 vykonávacieho nariadenia pri projektoch financovaných z ESF a v odôvodnených prípadoch tiež pri projektoch financovaných z ERDF alebo KF, musí prijímateľ zaistiť, aby účastníci takýchto projektov boli informovaní o tom, že realizovaný projekt je v rámci daného OP spolufinancovaný z príslušného fondu.

V prípade vzdelávacích a iných aktivít počas celej doby ich realizácie odporúčame na mieste realizácie aktivít projektu inštalovať **Informačnú tabuľu (plagát)**, ktorý by okrem údajov definovaných v článku 9 Nariadenia Komisie informoval o druhu a názve projektu, pričom tieto informácie by zaberali minimálne 25% plochy informačnej tabule (plagátu).

Informačnú tabuľu (plagát) odporúčame umiestniť na dobre viditeľnom mieste realizácie aktivít projektu, ktoré je prístupné širokej verejnosti alebo v prípade vzdelávacích aktivít na mieste ich samotnej realizácie (napr. v školiacom stredisku, školiacej miestnosti, na novopostavených či

zrekonštruovaných objektoch, v inštitúcii, budove, v objekte slúžiacom na podnikanie, na strojoch atď.).

Prijímatelia musia zabezpečiť informovanie verejnosti o tom, že realizovaný projekt je v rámci daného OP spolufinancovaný z príslušného fondu. Tieto povinné informácie, ktoré má prijímateľ verejnosti poskytnúť môžu byť v rámci inštalácie Informačnej tabule (plagátu) doplnené aj o údaje – **technické charakteristiky** definované v článku 9 vykonávacieho nariadenia, ktoré poukazujú na spoluúčasť Európskej únie a zároveň o **informácie o druhu a názve projektu**, ktoré odporúčame, aby zaberali najmenej 25 % plochy informačnej tabule (plagátu). Tieto informácie pozostávajú zo:

1. **Znak Európskej únie** v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia a **odkaz na Európsku úniu**,
2. **Odkaz na príslušný fond:**
  - a. pre ERDF: „Európsky fond regionálneho rozvoja“,
  - b. pre ESF: „Európsky sociálny fond“,
  - c. pre KF: „Kohézny fond“.
3. **Vyhlásenie**, ktoré vyberie riadiaci orgán a v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva, uprednostňuje sa heslo: „Investícia do Vašej budúcnosti“.
4. **Druh a názov projektu** (napr. „dopytovo-orientovaný projekt“, „individuálny projekt“)

V súvislosti s údajom uvedeným v bode 2 *Odkaz na príslušný fond* odporúčame k odkazu doplniť text vysvetľujúci spoluúčasť EÚ: „Tento projekt je/bol spolufinancovaný Európskou úniou/ERDF/ESF/KF“.

V prípade, že informačné alebo propagačné opatrenia podporujú viacero projektov spolufinancovaných z viac ako jedného fondu, odkaz, ktorý je definovaný v bode b) článku 9 vykonávacieho nariadenia sa nevyžaduje

Stanovené údaje sú však minimálne, RO môže podstatne rozšíriť definovanie povinných údajov na informačnej tabuli (plagáte) prostredníctvom stanovenia v zmluve s prijímateľom príp. prostredníctvom príručky a to napríklad o:

- informácia o dátume začatia a dátume skončenia realizácie aktivít projektu,
- výšku spolufinancovania z EÚ na projekt,
- stručnú textovú charakteristiku predmetu realizovaného projektu,
- logo operačného programu a názov riadiaceho orgánu (ak logo OP existuje),
- odkaz na internetové stránky riadiaceho orgánu príp. internetové stránky daného operačného programu,
- fotodokumentácia z realizácie aktivít,
- výška poskytnutého príspevku a i.

Článok 5 vykonávacieho nariadenia zdôrazňuje, že v rámci realizácie projektov spolufinancovaných fondov EÚ musí byť zaistená široká publicita OP v nadväznosti na výšku spolufinancovania z príslušného fondu. RO zabezpečí inštaláciu informačnej tabule (plagátu) v rozmeroch **minimálne 20 x 30 cm**.

Pokyny pri výrobe propagačných a informačných predmetov, informačných materiálov a dokumentov

Pri príprave a výrobe rôznych **informačných materiálov** (napr. brožúry, letáky, oznámenia, skladačky, inzercia a i.) ako aj **dokumentov** vyrábaných v súvislosti s realizáciou schváleného projektu (napr. prezenčné listiny, pozvánky, certifikáty o absolvovaní aktivity, učebnice a i.) je **povinnosťou** prijímateľa podpory **zabezpečiť informovanie verejnosti**

umiestnením znaku Európskej únie, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia, **odkazu na Európsku úniu** na konkrétnom materiáli alebo dokumente a **vyhlásením**, že daný projekt je **spolufinancovaný** z ESF príp. z ERDF alebo z KF spolu **s vyhlásením** (sloganom), ktoré vyberie riadiaci orgán a v ktorom je zdôraznená **pridaná hodnota intervencie Spoločenstva**, uprednostňuje sa heslo: „Investícia do Vašej budúcnosti“. Tieto informácie musia byť umiestnené na **všetkých** informačných materiáloch a dokumentoch, **informujúcich cieľové skupiny projektu a/alebo verejnosť** o realizovanom projekte, financovanom z prostriedkov EÚ a musia byť viditeľne vyznačené **minimálne na prvej/titulnej strane materiálu/dokumentu**. Podporná dokumentácia súvisiaca s realizovaným projektom (napr. dokumenty týkajúce sa verejného obstarávania, pracovné výkazy, zápisnice z interných porád atď.) nemusí obsahovať vyhlásenie, že daný projekt je spolufinancovaný z ESF príp. z ERDF alebo z KF a vyhlásenie (slogan), ktoré vyberie riadiaci orgán a v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva.

Pri výrobe rôznych **informačných a malých propagačných predmetov** (malé reklamné predmety) v súvislosti s realizáciou schváleného projektu je **povinnosťou** prijímateľa podpory **zabezpečiť informovanie verejnosti umiestnením znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia a **odkazu na Európsku úniu** na konkrétnom predmete. Treba však podotknúť, že propagačné predmety sú len doplnkovou formou prostriedkov zabezpečujúcich širokú publicitu a v prípade ich použitia musia propagačné predmety spĺňať nasledovnú charakteristiku.

Malými propagačnými predmetmi sa rozumejú predmety propagačného, reklamného a informačného charakteru, ktorých **veľkosť** je **do 15x15 cm vrátane**, **váha** predmetu je **nižšia ako 1,5 kg vrátane** a **obstarávacia cena** predmetu je **nižšia ako 100 EUR vrátane**. Pri definovaní týchto predmetov musia byť **súčasne splnené minimálne dve z uvedených kritérií, pričom jedným z nich musí byť cena**.

U predmetov, pri ktorých je ich označenie kvôli vlastnostiam predmetu komplikované (napr. veľmi malý predmet, predmet, ktorý nie je možné označiť z iných dôvodov, napr. nachádza sa v sterilnom laboratóriu), prijímateľ zabezpečí aplikáciu iného, možného spôsobu označenia t.j. zabezpečí umiestnenie adekvátneho propagačného prostriedku či už v blízkosti predmetu, prípadne na inom viditeľnom a vhodnom mieste napr. na obale apod.

Vzhľadom na článok 8 vykonávacieho nariadenia, ktorý definuje zodpovednosť prijímateľov vo vzťahu k informačným a komunikačným opatreniam pre verejnosť a zodpovednosť prijímateľov vhodným spôsobom informovať verejnosť o pomoci, ktorá im bola poskytnutá z fondov EÚ, odporúčame RO zadefinovať pre prijímateľov aj potrebu uvedenia spoluúčasti EÚ i vtedy, keď sa prijímateľ rozhodne inštalovať iné reklamné panely a pamätné dosky, príp. keď sa rozhodne iným spôsobom zabezpečiť publicitu projektu.

Znak EÚ a odkaz na EÚ a ďalšie súvisiace náležitosti musia byť vždy takej veľkosti, aby boli dostatočne výrazné, viditeľné, čitateľné a zrozumiteľné.

Informácie môžu byť doplnené aj ďalšími (napr. logo ďalšieho subjektu), avšak zo strany prijímateľa je treba zabezpečiť, aby povinné informácie poukazujúce na spolufinancovanie projektu z prostriedkov EÚ neboli nikdy menšie ako ostatné zobrazené symboly a logá.

Pokyny pri označovaní majetku a spotrebného materiálu

Pri označovaní nakúpeného dlhodobého majetku alebo spotrebného materiálu je potrebné využiť plagáty, štítky, samolepky príp. pečiatky.

Každý jednotlivý hmotný predmet by mal byť označený adekvátnym spôsobom a to:

1. Ak je predmet klasifikovaný ako dlhodobý majetok

V tomto prípade je potrebné umiestniť na majetok plagát/samolepku/štítok/pečiatku, ktorý zabezpečí informovanie verejnosti o pomoci z EÚ nasledovne:

a) pre rozmerovo väčšie druhy majetku (napr. výrobné linky, dopravné prostriedky apod.) prostredníctvom **umiestneného znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia, **odkazu na Európsku úniu, vyhlásením**, že daný projekt je **spolufinancovaný** z ESF príp. z ERDF alebo z KF spolu **s vyhlásením** (sloganom), ktoré vyberie riadiaci orgán a v ktorom je zdôraznená **pridaná hodnota intervencie Spoločenstva**, uprednostňuje sa heslo: „Investícia do Vašej budúcnosti“ na konkrétnom predmete. Tieto informácie musia byť umiestnené na **všetkých predmetoch dlhodobého majetku** obstaraných v rámci realizácie projektu, financovanom z prostriedkov EÚ a

b) pre rozmerovo menšie druhy majetku (napr. výpočtová technika apod.) prostredníctvom **umiestneného znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia, **odkazu na Európsku úniu**

Označenie musí byť umiestnené na najviac viditeľnom mieste (napr. u strojov v oblasti, kde je stroj ovládaný pracovníkmi).

Označenie musí byť veľkosťou adekvátne cene majetku a tiež adekvátne použité vzhľadom na rozmery majetku t.j. u **rozmerovo väčších** druhoch majetku sa odporúča použiť **plagát príp. iná forma označenia**, obsahujúca všetky definované povinné náležitosti a pri **rozmerovo menších** druhoch majetku **postačí** na zabezpečenie publicity **samolepka/ štítok/pečiatka**.

U majetku, pri ktorom je jeho označenie kvôli jeho vlastnostiam komplikované (napr. nehnuteľný majetok, majetok, ktorý nie je možné označiť z iných dôvodov, napr. nachádza sa v sterilnom laboratóriu), prijímateľ zabezpečí aplikáciu iného, možného spôsobu označenia t.j. zabezpečí umiestnenie adekvátneho propagačného prostriedku (napr. pamätnej dosky alebo plagátu) či už v blízkosti majetku, prípadne na inom viditeľnom a vhodnom mieste.

2. Ak je predmet klasifikovaný ako spotrebný materiál

V tomto prípade je potrebné umiestniť na predmet samolepku/štítok/pečiatku, ktorá zabezpečí informovanie verejnosti o pomoci z EÚ prostredníctvom **umiestneného znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia, **odkazu na Európsku úniu**.

Označenie musí byť umiestnené na najviac viditeľnom mieste (napr. u strojov v oblasti, kde je stroj ovládaný pracovníkmi, u knižných publikácií na prvej textovej strane, v prípade že umiestnenie nie je možné použiť na obálke z dôvodu predchádzania je poškodenia).

Označenie musí byť veľkosťou adekvátne cene predmetu a tiež adekvátne použité vzhľadom na rozmery majetku.

U predmetov, pri ktorých je ich označenie kvôli vlastnostiam predmetu komplikované (napr. veľmi malý predmet, predmet, ktorý nie je možné označiť z iných dôvodov, napr.

nachádza sa v sterilnom laboratóriu), prijímateľ zabezpečí aplikáciu iného, možného spôsobu označenia t.j. zabezpečí umiestnenie adekvátneho propagačného prostriedku či už v blízkosti predmetu, prípadne na inom viditeľnom a vhodnom mieste napr. na obale apod.

V prípade využitia prostriedkov EÚ na nákup kancelárskych potrieb bežnej dennej potreby (napr. kancelárske spinky, gummy, pásky apod.), pričom tieto nebudú plniť úlohy v oblasti informovania a publicity, postačí informovať o využití prostriedkov formou Informačnej tabule (plagátu), ktorý odporúčame umiestniť na dobre viditeľnom mieste realizácie týchto aktivít projektu.

Znak EÚ a odkaz na EÚ a ďalšie súvisiace náležitosti musia byť vždy takej veľkosti, aby boli dostatočne výrazné, viditeľné, čitateľné a zrozumiteľné. Znak EÚ a odkaz na EÚ ako aj ďalšie súvisiace náležitosti nesmú byť nikdy menšie ako ostatné zobrazené symboly a logá.

Pokyny pri organizovaní informačných aktivít

Pri organizačnom zabezpečení informačných aktivít súvisiacich s realizáciou projektu spolufinancovaného prostredníctvom finančných prostriedkov EÚ (napr. konferencie, veľtrhy, výstavy, semináre apod.) musí byť vždy zreteľne uvedená spoluúčasť EÚ a to minimálne **umiestnením znaku EÚ a odkazu na EÚ**. Všetky súvisiace dokumenty spojené s touto aktivitou (napr. pozvánky, prezenčné listiny, zborníky prezentácií apod.) musia obsahovať povinné údaje uvedené v časti „Pokyny pri výrobe propagačných a informačných predmetov, informačných materiálov a dokumentov“.

Pokyny pre internetové stránky

Prijímateľ, ktorý zriaďuje špecifickú internetovú stránku spojenú s realizáciou podporeného projektu (príp. sekciu stránky o projekte v rámci webovej stránky prijímateľa) musí zabezpečiť, aby tieto obsahovali **minimálne rovnaké údaje ako je požadované pre Informačné materiály**. Informácie musia byť dobre viditeľné a čitateľné, odporúčame ich umiestnenie na úvodnej stránke, sporej s realizáciou podporeného projektu.

RO musí zabezpečiť, aby všetky materiály súvisiace so zabezpečovaním publicity zo strany prijímateľov spolu so špecifikáciou štandardov na vytvorenie znaku EÚ a kontaktom na pracovníka/-ov zodpovedného/-ných za informovanie a publicitu, boli týmto prijímateľom ľahko dostupné na internetových stránkach príslušných RO príp. OP.

POKYNY NA VYTVORENIE ZNAKU EÚ A VYMEDZENIE ŠTANDARDNÝCH FARIEB

Vlajka EÚ nie je len symbolom Európskej únie, ale je aj symbolom európskej jednoty a identity v širšom zmysle slova. Kruh zlatých hviezd predstavuje solidaritu a harmóniu medzi občanmi Európy. Počet hviezd nezodpovedá počtu členských krajín. Hviezd je dvanásť, pretože toto číslo symbolizuje dokonalosť, celistvosť a jednotu. Vlajka sa teda nebude meniť ani po ďalšom rozšírení EÚ. Vlajka EÚ slúži na označenie spoluúčasti EÚ pri realizovaní projektu a všetkých aktivít s ním súvisiacich. Je súčasťou všetkých publikačných, informačných, hmotných i nehmotných materiálov, týkajúcich sa pomoci zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu EÚ.

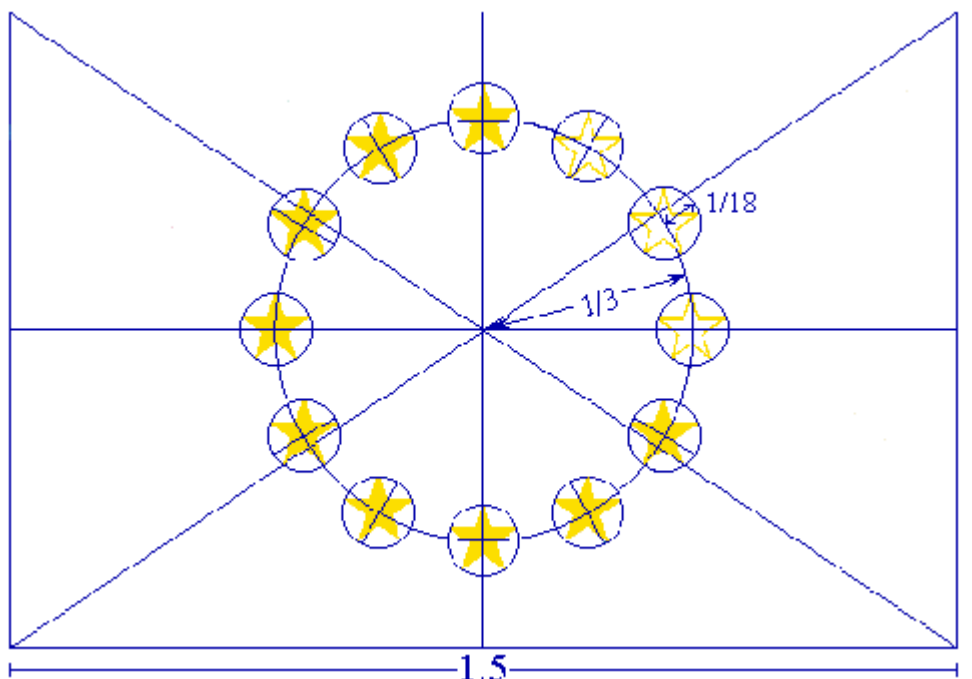
Dôraz je kladený na dodržiavanie jednotnej vizuálnej podoby. Táto časť pomôže užívateľom pri správnej reprodukcii európskeho znaku. Obsahuje pokyny, ako znak vytvoriť a definíciu štandardných farieb.

Opis symbolov

Na pozadí modrej oblohy dvanásť zlatých hviezd v kruhu, ktoré predstavujú úniu európskych národov. Počet hviezd je nemenný, pričom dvanásť symbolizuje dokonalosť, celistvosť a jednotu.

Heraldický opis

Na azúrovom poli kruh z dvanástich zlatých hviezd, pričom ich cípy sa nedotýkajú.

Geometrický opis

Znak má tvar modrej obdĺžnikovej vlajky, ktorej šírka je jedenapokrát dlhšia ako výška. Dvanásť zlatých hviezd je rozmiestnených v rovnakých vzdialenostiach tvoriac neviditeľný kruh, ktorého stred je priesečníkom diagonál obdĺžnika. Polomer kruhu sa rovná jednej

treťine šírky vlajky. Každá z hviezd má päť cípov, ktoré sú umiestnené po obvode neviditeľného kruhu, ktorého polomer je jedna osemnástina z vertikálnej šírky. Všetky hviezdy sú zvislé, to znamená, že jeden cíp je vertikálny a dva cípy tvoria pravý uhol so sťažňom vlajky. Kruh hviezd má pripomínať ciferník hodín. Počet hviezd sa nemení

Regulačné farby

PANTONE REFLEX BLUE

PANTONE YELLOW

Farby znaku:

Obdĺžnik je **PANTONE REFLEX MODRÝ** a hviezdy sú; **PANTONE ŽLTÉ**.

Medzinárodná škála **PANTONE** je veľmi rozšírená a je prístupná aj neprofesionálnym užívateľom.

Postup štyroch farieb

Pri používaní postupu štyroch farieb nie je možné použiť dve štandardné farby. V takomto prípade ich treba znovu vytvoriť tak, že sa použijú štyri farby. **PANTONE ŽLTÁ** získame použitím 100% „Process Yellow“. Zmiešaním 100% „Process Cyan“ a 80% „Process Magenta“ možno získať veľmi podobnú farbu **PANTONE REFLEX MODREJ**.

Internet

PANTONE REFLEX MODRÁ zodpovedá farbe RGB:0/51/153 (hexadecimálne: 003399) na webovej palete a **PANTONE ŽLTÁ** zodpovedá farbe RGB:255/204/0 (hexadecimálne: FFCC00) na webovej palete.

Monochromatický reprodukčný proces

Ak používate čiernu farbu, orámujte obdĺžnik čiernou čiarou a hviezdy vytlačte čiernou farbou na bielom pozadí.

Ak používate modrú farbu (Reflexná modrá), použite ju na 100 % a hviezdy sú reprodukované v bielom negatíve.

Reprodukcia na farebnom pozadí

Ak nemáte inú možnosť ako použitie farebného pozadia, orámujte obdĺžnik bielym pruhom so šírkou, ktorá sa rovná 1/25 výške obdĺžníka.

Príklady nesprávnej reprodukcie

Znak je prevrátený

Hviezdy nie sú vyrovnané

Hviezdy sú nesprávne umiestnené do kruhu, musia byť rozložené tak, ako hodiny na ciferníku

(Platné špecifikácie znaku EÚ nájdete aj v manuáli EÚ na internetovej adrese: http://www.europa.eu/abc/symbols/emblem/graphics1_sk.htm)

Znak EÚ v rôznych variantoch a formátoch nájdete na internetovej adrese: http://europa.eu/abc/symbols/emblem/download_sk.htm.